

Predstavitev projekta Net4Forest

S 1. septembrom 2018 se je pričel Erasmus+ projekt: Network of knowledge for efficient private forests (Net4Forest), ki bo tekel 3 leta.

Vodilni partner je Gozdarski inštitut Slovenije (GIS), poleg njega pa so vključene še institucije iz:

- Latvije: Foundation Centre for Support of Forest Owner Cooperation
- Estonije: Estonian Private Forest Centre
- Švedske: Swedish University of Agricultural Sciences
- Španije: Forest Science and Technology Centre of Catalonia

Glavni namen projekta je izobraževanje deležnikov v gozdarstvu, predvsem svetovalne službe ter lastnikov gozdov. Literatura o ustreznem trženju gozdnih proizvodov, njihovo merjenje in določanje napak lesa je v EU načeloma na voljo, vendar je opaziti velik primanjkljaj informacij, smernic in gradiv za praktično izobraževanje, svetovanje in uporabo lastnikom gozdov.

Cilj projekta je izmenjava izkušenj, primerov dobrih praks in skupno učenje ter oblikovanje inovativnih in javno dostopnih izobraževalnih gradiv, ki bodo svetovalcem in lastnikom gozdov omogočili pridobitev ustreznih znanj za učinkovito upravljanje z gozdom.

Glavni rezultati projekta (priročnik, praktične smernice, orodje za učenje, primeri dobre prakse) bodo ciljnim skupinam predstavljeni na organiziranih dogodkih, objavljeni bodo na spletnih straneh projektnih partnerjev in drugih obstoječih komunikacijskih kanalih.

OSEBNA IZKAZNICA PROJEKTA

Naslov: Network of knowledge for efficient private forests

Akronim: Net4Forest

Slovensko ime: Mreža znanja za učinkovitejše gospodarjenje z zasebnimi gozdovi

Program financiranja: Erasmus+

Št. projekta: 2018-1-SI01-KA202-047016

Začetek: 1. 9. 2018

Zaključek: 31. 12. 2021

Skupni proračun projekta: 326.460 EUR

Partnerstvo: 5 partnerjev

Vodilni partner: Gozdarski inštitut Slovenije

Spletna stran: <http://www.gozdis.si/projekti/net4forest-mreza-znanja-za-ucinkovitejse-gospodarjenje-z-zasebnimi-gozdovi/>

Avtorica: Tina Jemec

Avtorji fotografij: Tina Jemec, arhiv kmetije Višič

Urednik: dr. Nike Krajnc; tehnični urednik: Tina Jemec

Izdaja: Gozdarski inštitut Slovenije; založba: *Silva Slovenica*

Brošura je sofinancirana v okviru ERASMUS+ projekta Net4Forest.

Za vsebino te publikacije, za katero ni nujno, da odseva mnenje članic Evropske skupnosti, so v celoti odgovorni njeni avtorji. Evropska komisija ni odgovorna za nobeno morebitno uporabo informacij, objavljenih v tej brošuri.

© Gozdarski inštitut Slovenije, 2020 - Uporaba in objava podatkov dovoljena le z navedbo vira.

Kmetija Višič

OD GOZDA DO KONČNEGA PROIZVODA

1. Zasebni gozdovi v Sloveniji

V Sloveniji je zasebna gozdna posest zelo razdrobljena, saj v povprečju obsega le okoli 2,9 ha in še ta je nadalje razdeljena na več med seboj ločenih parcel. Za veliko večino teh posesti gozdovi niso gospodarsko pomembni. Zasebna gozdna posest se na račun povečevanja števila lastnikov gozdov še naprej deli.

Po zadnjih podatkih Zavoda za gozdove Slovenije je tako v Sloveniji že 286.000 gozdnih posesti, ki jih ima v lasti kar 413.000 gozdnih posestnikov. Takšna velika razdrobljenost, ter veliko število lastnikov in solastnikov gozdov, otežuje strokovno delo in optimalno izrabo lesa v zasebnih gozdovih.

Obstajajo pa tudi gozdne posesti, ki so večje in na katerih je zato mogoče dobro gospodariti. Kot dober primer, kako lesu iz domačega gozda dodati najvišjo dodano vrednost, v nadaljevanju predstavljamo kmetijo Višič iz Kota na Pohorju.

2. Predstavitev kmetije

Lastnik kmetije, Konrad Smogavec, je kmetijo Višič prevzel od svojih staršev leta 1991. Na kmetiji gospodari skupaj s svojo ženo Marijo, imata tudi tri hčere. Kmetija obsega 113 hektarjev zemljišč, od tega je 13 ha obdelovalnih površin ter 100 ha gozda. Včasih je bila kmetija približno polovico manjša, leta 2005 pa so dobili v dar še sosednjo kmetijo in tako zdaj kmetija obsega današnjih 113 hektarjev. Posest se razprostira od 800 do 1200 metrov nadmorske višine. Na kmetiji se ukvarjajo z gozdarstvom, žagarstvom ter živinorejo. Že od leta 1999 so vključeni v ekološko shemo kmetovanja, za kar imajo pridobljen ekološki certifikat.

Glavna dejavnost njihove kmetije je predelava in prodaja lesa ter polen. Les, pridobljen iz njihovih gozdov, ki se nahajajo na pobočju Pohorja, ima zaradi posebnih klimatskih pogojev počasnejšo rast in s tem daljšo življenjsko dobo.

Kljub temu, da so na nadmorski višini 1000 m, je na njihovi kmetiji relativno veliko ravnine, kar jim nekoliko olajša kmetovanje in živinorejstvo. Tekom let so 8 ha strmih travnikov pogozdili, 2 ha gozdov na ravnini pa so skrčili in spremenili v travnik.

3. Dober gospodar gozda

Gozdu ves čas namenjajo posebno pozornost in skrb, za kar so leta 2002 prejeli tudi naziv Dober gospodar gozda. Na svoji gozdni posesti izvajajo veliko redčenja, vsako leto opravijo redčenje na vsaj enem hektarju gozda. Precej imajo gozdov v razvojni fazi drogovnjakov, les iz teh redčenj nato predelajo v opažne deske.

V lastnem gozdu letno posekajo približno 500 m³ lesa. Večinoma gre za les smreke, ki predstavlja 80 % drevesne sestave v njihovih gozdovih, preostali delež pa predstavlja bukev.

Aktivno sodelujejo v Društvu lastnikov gozdov Pohorje-Kozjak. V sklopu društva deluje Gozdarska zadruga lastnikov gozdov Pohorje-Kozjak, katere člani so tudi sami.

4. Dopolnilna dejavnost na kmetiji

Na kmetiji Višič imajo registrirano dopolnilno dejavnost žaganje, skobljanje in impregniranje lesa. Ves doma posekan les prežagajo na lastni žagi. Razrez lesa opravljajo na tračni žagi Primultini, ki omogoča natančno in kvalitetno obdelavo lesa. Poleg razreza svojega lesa, na žagi opravljajo storitve za sosede in ostale stranke. Vse proizvode, ki jih stranke kupijo pri njih, jim na njihovo željo tudi dostavijo.

V sklopu dopolnilne dejavnosti na kmetiji opravljajo naslednje storitve:

- Prodaja žaganega lesa vseh dimenzij, po želji strank
- Prodaja opaža
- Ostrešja (tramovi, špirovci)
- Plohi, deske
- Izdelava bukovih drv

Delo na žagi je fizično naporno. V preteklosti so imeli zaposlene delavce, ki so delali na žagi, danes pa je težko dobiti kandidate za opravljanje tovrstnega dela.

Slabši les predelajo v deske, ki jih nato prodajo proizvajalcem lesenih palet. Lesno celulozo prodajo naprej za predelavo v lesno gorivo (sekance), del lesne celuloze pa doma zmeljejo v sekance. Za potrebe ogrevanja imajo peč na lesne sekance HDG Bavaria, nazivne moči 50 kW. Letno porabijo 100 nm³ sekancev.

5. Posodobitev kmetije

Posodobitev kmetije jim med drugim omogočajo tudi razpisi v sklopu Programa razvoja podeželja (PRP). V sklopu sofinanciranja PRP 2014-2020 so uspešno izpeljali prijave na naslednje ukrepe:

- V sklopu ukrepa M 8.6: Podpora za naložbe v gozdarske tehnologije ter predelavo, mobilizacijo in trženje gozdnih proizvodov so kupili gozdarsko opremljen traktor Lindner 126 KM, ki jim omogoča lažje opravljanje dela v gozdu ter gozdarsko prikolico Krpan GP 12 D, s katero lahko sami izvažajo les in lesne ostanke iz gozda.

- V sklopu podukrepa M 4.3: Podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva so rekonstruirali vlake za lažji dostop v njihove gozdove z novo mehanizacijo.

Kot zanimivost imajo na njihovi kmetiji dva ribnika, ki ju lahko obiskovalci tudi obišejo.

Spletna stran kmetije: www.zaganles-visic.si

